

Alþingi
Erindi nr. Þ 135/2880
komudagur 17.5.2008

Minnisblað

Efni: Breytingar á frumvarpi til laga um endurskoðendur og frumvarpi til breytinga á lögum um ársreikninga.

Til: Efnahags- og skattanefndar

Frá: Tekju- og lagaskrifstofu

I.

Á fundi efnahags- og skattanefndar á föstudaginn sl. var farið yfir athugasemdir sem borist höfðu vegna frumvarps til laga um endurskoðendur og frumvarps um breytingu á lögum um ársreikninga. Í frumvarpi til laga um endurskoðendur er lagt til að lífeyrissjóðir teljist vera „eining tengd almannahagsmunum“ líkt og félög með skráð verðbréf í kauphöll, lánastofnanir og váttryggingafélög, sbr. 7. tölul. 1. gr. frumvarpsins. Landssamtök lífeyrissjóða hafa lýst yfir andstöðu við að lífeyrissjóðir verði skilgreindir sem eining tengd almannahagsmunum. Hér verður gerð grein fyrir helstu röksemdum ráðuneytisins.

II.

Lagðar eru ríkari skyldur á aðila sem skilgreindir eru sem einingar tengdar almannahagsmunum og endurskoðendur eða endurskoðunarfyrtæki þeirra en annarra eininga sem ekki falla undir þessa skilgreiningu. Þessar skyldur miða fyrst og fremst að því að tryggja sérstaklega að endurskoðun þessara eininga sé framkvæmd af hlutlausum og áreiðanlegum endurskoðanda.

Við einingar tengdar almannahagsmunum skulu starfa endurskoðunarnefndir sem hafa m.a. það hlutverk að hafa eftirlit með gerð ársreiknings og samstæðureiknings, meta óhæði viðkomandi endurskoðanda og setja fram tillögu um val á endurskoðanda. Í einingum tengdum almannahagsmunum skal tillaga stjórnar um tilnefningu endurskoðanda eða endurskoðunarfyrtækis byggjast á tilmælum frá endurskoðunarnefndinni. Jafnframt eru lagðar ríkari skyldur á endurskoðendur þessara eininga sem miða að því að tryggja óhæði þeirra og þeim gert að taka sér hlé frá endurskoðun viðkomandi einingar í a.m.k. tvö ár á hverju sjö ára tímabili.

III.

Landssamtök lífeyrissjóða hafa bent á að í lögum og í reglum nr. 687/2001, um endurskoðunardeildir og eftirlitsaðila lífeyrissjóða, séu ströng ákvæði um eftirlit og endurskoðun lífeyrissjóða. Að mati ráðuneytisins er hvorki í lögum né reglum kveðið á um samskonar eftirlit með endurskoðun lífeyrissjóða og það sem lagt er til að endurskoðunarnefndin annist. Framangreindar reglur nr. 687/2001 fjalla fyrst og fremst um innri endurskoðun en fjalla t.d. ekki um val á endurskoðanda eða óhæði hans.

Jafnframt benda Landssamtökin á að Fjármálaeftirlitið hafi eftirlit með að starfsemi lífeyrissjóða sé í samræmi við ákvæði lífeyrissjóðslaganna, reglugerða og reglna settra samkvæmt þeim. Í þessu sambandi bendir ráðuneytið á að allar einingar tengdar

almannahagsmunum, eins og þær eru skilgreindar í 7. tölul. 1. gr. frumvarps til laga um endurskoðendur, eru undir eftirliti Fjármálaeftirlitsins.

IV.

Með frumvarpinu er leitast við að tryggja sérstaklega áreiðanleika reikningsskila eininga tengdra almannahagsmunum vegna þjóðfélagslegs mikilvægis þessara eininga. Ráðuneytið telur æskilegt að þessar reglur taki til lífeyrissjóða enda gegna þeir afar mikilvægu hlutverki í þjóðfélaginu. Tryggingafélög og einingar sem taka við innlánnum frá almenningi falla undir það að vera einingar tengdar almannahagsmunum. Hlutverk lífeyrissjóða getur í vissum tilvikum verið nokkuð líkt tryggingafélögum þar sem byggt er á samtryggingarsjónarmiðum. Lífeyrissjóðir geta boðið upp á séreignasparnað og með þeim hætti taka þeir í vissum skilningi við innlánnum frá almenningi til ávöxtunar.

Með hliðsjón af framangreindu leggur ráðuneytið til að hugtakið eining tengd almannahagsmunum taki til lífeyrissjóða í samræmi við frumvarp til laga um endurskoðendur.